MAKSU- JA TOLLIAMET

Erisoodustused

Sisukord

Töötajate transport koju ja tööle **3**
Tööandja poolt korraldatud transport **4**
Puudega töötaja soodustused **5**
Transpordiks kasutatakse isiklikku sõiduautot **5**
Transpordiks kasutatakse tööandja sõiduautot **6**
Töölepingu alusel töötava töötaja transport **6**
Deklareerimine ja maksmine **7**
Töötajate transport - KKK **8**

Töötajate transport koju ja tööle

TÖÖTAJATE TRANSPORT TÖÖLE JA KOJU TULUMAKSUSEADUSE § 48 LÕIKEST 5¹ TULENEVALT

Töötaja on:

- ✓ töölepingu alusel töötav isik
- ✓ ametnik (**tulumaksuseaduse § 13 lõige 1**)
- ✓ juhtimis- või kontrollorgani liige (**tulumaksuseaduse § 9**)
- ✓ füüsiline isik, kes müüb tööandjale kaupu pikema aja jooksul kui kuus kuud
- ✓ töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel töötav või teenust osutav füüsiline isik

Erisoodustuseks ei loeta kulutusi töötajate transpordile tööle ja koju, kui:

1. ühistransporti kasutades ei ole võimalik seda teekonda läbida mõistliku aja- või rahakuluga;
2. puudega töötajal ei ole võimalik kasutada ühistransporti või ühistranspordi kasutamine põhjustab liikumis- ja töövõime olulist langust;
3. tööandja korraldab **töölepingu alusel töötava töötaja** transporti sõidukiga, millel on vähemalt kaheksa istekohta või bussiga liiklusseaduse tähenduses;
4. **töölepingu alusel töötava** töötaja elukoht asub vähemalt 50 kilomeetri kaugusel töökohast.

Kuna maksusoodustus ei laiene automaatselt kõigile tööandja poolt töötajate elu- ja töökoha vahelise transpordi korraldamisele tehtud kuludele, siis on vajalik määratleda tehtud kulutuse vastavus **tulumaksuseaduse § 48 lõikes 5**[1] sätestatud põhimõtetele.

Alates 1. jaanuarist 2020. a ei maksustata erisoodustusena töötajate elu- ja töökoha vaheliseks transpordiks kasutatud ühistranspordi piletikulu.

Maksusoodustus laieneb kõikidele töötajatele (töölepingu alusel töötav töötaja, ametnik, VÕS-lepingu alusel töötav või teenust osutav isik, juhtimis- või kontrollorgani liige ja füüsiline isik, kes müüb tööandjale kaupu pikema aja jooksul kui kuus kuud).

Ühistranspordi piletikulu hüvitamisel:

1. elu- ja töökoha vahemaa ei ole oluline,

2. kulu saab hüvitada ainult kuludokumendi alusel.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Tööandja poolt korraldatud transport

Maksusoodustuse rakendamiseks on vajalik pidada arvestust ning sellest peavad selguma kõik olulised faktid maksusoodustuse rakendamiseks. Nimetatud sätte rakendamisel mängib olulist rolli mõiste „ühistranspordi kasutamise mõistlik aja- või rahakulu" sisustamine.

Ebamõistlik aja- või rahakulu võib olla tingitud järgmistest asjaoludest:

- ✓ töötajal puudub võimalus ühistranspordiga töö ja kodu vahel sõita, kuna tööpäev algab või lõpeb ajal, millal ühistransport ei tööta (nii vahetustega töö korral kui ka olukorras, kus tööpäev on pikenenud lähtuvalt tehtud ületunnitööst);

- ✓ töökoht asub piirkonnas (kohas), millel puudub ligipääs ühistranspordiga;

- ✓ ühistransport on küll kättesaadav, kuid ebamõistlik aja- või rahakulu tekib olukorras, kus ühistranspordil puudub otsene marsruut töökoha ja kodu vahel ning sõiduks tuleb kasutada näiteks arvukaid ümberistumisi. Samuti võib esineda olukordi, kus näiteks päevasel ajal on busside graafik selline, et ühistranspordi kasutamisega kaasneks ebamõistlik ajakulu (töötaja peab oluliselt varem enne tööpäeva algust tööle sõitma või saab oluliselt hiljem pärast tööpäeva lõppu koju või tekitavad ümberistumised olulise aja kulu võrreldes kogu vahemaa läbimisele kuluva ajaga ning töötaja töö iseloomust tulenevalt ei ole võimalik kasutada libiseva kellajajaga tööaja algust või lõppu).

Määravaks ei saa pidada asjaolu, et ühistranspordi kasutamisel jõutakse sihtkohta võrreldes sõiduautoga sõites oluliselt hiljem. Võrdlust ei peeta mitte sõiduauto ja ühistranspordiga liikumise ajakulu vahel, vaid võrdlusel võetakse aluseks tavapärane ühistranspordiga liikumisele kuluv aeg (nt kui on tegemist linnasisese marsruudiga, siis peakski arvestama, et linnas kulub ühistransporti kasutades 10 kilomeetri läbimiseks oluliselt rohkem aega kui kaugliiniga maanteel sõites). Teatavasti on ühistranspordiga liigeldes peatuste tegemine tavapärane, mistõttu ka selleks kuluvat aega ei saa

iseenesest lugeda ebamõistlikku ajakulu tekitavaks asjaoluks. Seega aja kulu mõistlikkuse hindamisel on üksnes võrdlus kiireima võimaliku liikumisvahendiga (nt sõiduauto, lennuk) kohatu. Kiireima liiklusvahendiga võrdlemise korral laieneks maksusoodustus enamikule Eestis tegutsevatele tööandjatele, kuid antud sätte eesmärgiks oli maksusoodustuse andmine siiski neile tööandjatele, kes korraldavad nende töötajate transporti, kellel on olnud elukohajärgse töökoha leidmise võimalused piiratud (eeskätt maapiirkonnas) ning teises piirkonnas asuvale töökohale jõudmine on kehvast ühistranspordi korraldusest tingituna seotud ebamõistlike aja- või rahakuludega.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Puudega töötaja soodustused

Tööandjal on võimalus maksta puudega töötajale hüvitist mootorsõiduki kasutamise eest vaid juhul, kui puudega töötajal ei ole võimalik kasutada töö- ja elukoha vahel liikumiseks ühistransporti või ühistranspordi kasutamine põhjustab liikumis- ja töövõime olulist langust.

Isikliku sõiduauto kohta kehtestatud tingimused ja piirmäärad kehtivad ka puudega isiku poolt kasutatava mootorsõiduki kohta: ühele isikule makstava hüvitise maksuvaba piirmäär on arvestuse pidamisel 0,50 eurot kilomeetri kohta, kuid mitte rohkem kui 550 eurot kalendrikuus iga hüvitist maksva tööandja kohta. Puudega isikule saab maksta mootorsõiduki kasutamise eest hüvitist vaid juhul, kui ta sõiduauto või mootorsõiduk ei ole tööandja omanduses või valduses.

Elukoha ja töökoha vahelisi sõite saab hüvitada vaid arvestuse pidamisel. Arvestust pidamata ei ole võimalik mootorsõiduki kasutamise eest hüvitist maksuvabalt maksta.

Viimati uuendatud 17.01.2025

Transpordiks kasutatakse isiklikku sõiduautot

Kui töötajale hüvitatakse isikliku sõiduautoga tööle sõitmise kulud, kuna tema elukohast töökohta ei ole võimalik ühistransporti kasutades tööpäeva alguseks jõuda, tuleb lähtuda isikliku sõiduauto kasutamise kulude hüvitamise reeglitest, st tuleb pidada tööülesannetega seotud sõitude kohta arvestust (k.a sõit

tööle/koju), kui soovitakse kalendrikuus hüvitada maksuvabalt kuni 550 eurot.

Kulude hüvitamise kord ei nõua tööandjale tegelike kulude tõestamiseks kuludokumentide esitamist.

Lisaks hüvitusele ei ole täiendavat bensiinikulude hüvitamist töötajale isikliku sõiduautoga tööle sõitmisel ette nähtud ja sellisel juhul loetakse need kulud erisoodustuseks.

Küll aga on võimalik hüvitada maksuvabalt parkimistasud, kui parkimine oli seotud tööülesannete täitmisega.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Transpordiks kasutatakse tööandja sõiduautot

Kui ühistransporti kasutades ei ole võimalik kodu-töö-kodu vahelist teekonda läbida mõistliku aja- või rahakuluga, siis loetakse sõidud ettevõtlusega seotuks ja ei loeta erisoodustuseks.

Sõidupäeviku vms pidamise kohustus puudub, kuid maksumaksja peab igal konkreetsel juhul suutma tõestada ja põhjendada, et töötaja sõitu tööle ja koju ei loeta erisoodustuseks. Äriühingu juhatuse otsus, et firma katab töötajate sõidukulud elu- ja töökoha vahel, ei ole piisavaks asjaoluks maksuvabastuse rakendamiseks.

Kui sõidukit ei võimaldata kasutada töötajatel erasõitudeks ning ettevõtte sõiduautot kasutatakse ainult ettevõtluse eesmärgil (sh tööle-koju-tööle sõidud, mis loetakse ettevõtlusega seotuks), tuleb teha vastav märge Transpordiametis.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Töölepingu alusel töötava töötaja transport

Lisaks eelnevale on töölepingu alusele töötavate töötajate transportimiseks täiendavad maksusoodustused.

Maksusoodustus laieneb ainult ettevõtlusega tegelevatele tööandjatele, mittetulundusühingutele, sihtasutustele ja avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele. Maksusoodustus ei laiene avalikule sektorile.

Tööandjal on võimalus valida, kas:

1. kasutatakse töötajate elu- ja töökoha vaheliseks transpordiks bussi või vähemalt kaheksa istekohaga sõidukit. Töötajate elukoha kaugus töökohast ei ole määrav (st töötajaid saab transportida bussiga näiteks ka ühe asula piires).

2. kasutatakse tööandja omandis või valduses olevat sõiduautot (töötaja elukoht asub vähemalt 50 kilomeetri kaugusel töökohast)

3. hüvitatakse transpordi kulud kuludokumendi alusel sõltumata transpordiliigist (töötaja elukoht asub vähemalt 50 kilomeetri kaugusel töökohast)

4. töötaja kasutab isiklikku sõiduautot (töötaja elukoht asub vähemalt 50 kilomeetri kaugusel töökohast)

Kui tööandja ja töötaja lepivad kokku, et töötaja kasutab isiklikku sõiduautot, siis on tööandjal võimalus valida, kas:

- ✓ töö- ja koduvahelised sõidud hüvitatakse isikliku sõiduauto kasutamise hüvitamise määruse alusel (sõidupäeviku alusel, kuni 550 eurot kuus) või

- ✓ kuludokumendi alusel (kütusetšekid)

Eeltoodu laieneb ka olukorrale, kui töölepinguline töötaja sõidab tööle näiteks Kiievist ja Tallinnast Kiievisse oma elukohta tagasi.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Deklareerimine ja maksmine

DEKLAREERIMINE

Isikliku sõiduauto kasutamise eest tasutav hüvitis üle piirmäära deklareeritakse maksudeklaratsiooni vormi TSD lisal 4 ja esitatakse järgneva kuu 10. kuupäevaks. Erisoodustuse maksukohustus tasutakse tavapäraselt vormi TSD alusel.

Deklaratsioonis INF 14 tuleb tööandjal märkida kalendriaasta jooksul füüsilisele isikule arvestuse pidamisel isikliku sõiduauto kasutamise eest tegelikult (sh ka erisoodustusena deklareeritud) makstud hüvitiste summad. Deklaratsioon esitatakse järgmise aasta 1. veebruariks.

MAKSUKOHUSTUS

Maksukohustus tekib, kui töötajale makstakse isikliku sõiduauto kasutamisel sõitudeks tööle-koju (ettevõtlusega seotud) hüvitist üle piirmäära.

Näide
Töötaja esitas raamatupidajale sõidupäeviku, mille kohaselt on töötaja kasutanud isiklikku sõiduautot töötegemiseks (sh ettevõtlusega seotud töö ja kodu vahelised sõidud) ja läbinud ühes kuus 1500 km (1500 × 0,50 = 750). Maksuvaba piirmäära ületav summa 750 − 550 = 200 eurot tuleb deklareerida kui isikule võimaldatud erisoodustus, millelt kuulub tasumisele nii tulu- kui ka sotsiaalmaks.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Töötajate transport - KKK

1. Kas taksoga öösel töölt koju sõit, kui töö iseloom seda nõuab, on erisoodustus või mitte?

Kui töörežiimi tõttu ei ole töötajal võimalik tööle tulekuks või koju minekuks kasutada ühiskondlikku transporti, siis sellisel juhul ei loeta dokumentide alusel taksoga tööle tuleku sõidukulude katmist erisoodustuseks.

2. Kui inimene elab kohas, kus ühistransporti ei käi, kas siis ametiautoga tööle ja töölt koju sõit ei ole enam erisoodustus? Millised dokumendid selle põhjendamiseks tuleks vormistada?

Kui töökoht asub kohas, millega puudub ühistranspordi ühendus või tulenevalt töörežiimist ei sobi kellaajad, siis on võimalus kasutada maksuvabalt tööandja sõiduautot sõitudeks elu- ja töökoha vahel.

Kuid antud juhul tuleb vajadusel maksuhaldurile tõendada, et sel kellaajal ei olnud võimalik ühiskondlikku transporti kasutades tööle või töölt koju saada.

3. Kui ettevõte organiseerib ja kompenseerib oma tööliste transpordi tööle, kes ühiskondlikku transporti kasutades sõidaksid maha nt 2/3 oma palgast (töötaja seisukohalt ebamõistlikult palju, otstarbekam oleks mitte tööl käia), on erisoodustus või mitte?

Kas kulutus loetakse erisoodustuseks või mitte, ei sõltu konkreetse töötaja töötasust.

Viimati uuendatud 08.01.2025